

L-GHAŻLA TAS-SUĠĠETTI

2016-2017

Ktieb ta' Ghajnuna Ghall-Ġenituri u l-Istudenti fl-Ghażla tas-Suġġetti

WERREJ

DAHLA	L-Informazzjoni f' Dan il-Ktieb	Pg. 2
TAQSIMA A	Kif Naghmel Għażla Tajba?	Pg. 3
TAQSIMA B	Possibilitajiet fil-livell Post-Sekondarju	Pg. 5
TAQSIMA Ċ	Is-Sillabu mill-Year 9 sal-Year 11	Pg. 16
	Is-Suġġetti <i>Optional</i>	Pg. 20
	Kundizzjonijiet	Pg. 29
TAQSIMA D	X'Għażlu l-Istudenti Fis-Seminarju	Pg. 31

DAHLA

Is-sistema tal-edukazzjoni ta' pajjiżna titlob 'l-istudenti li jkunu qegħdin fit-Tieni Klassi tal-iskola sekondarja biex jagħmlu l-għażla ta' dawk is-sugġetti li normalment nirreferu għalihom bħala *Optional Subjects*.

Minkejja li din l-għażla tigi fit-tieni sena u mhux aktar tard, xorta waħda hija importanti u għandha għalhekk tittiehed bl-akbar serjeta`. Fil-fatt din l-għażla tista' taffetwa t-tip u n-numru ta' possibiltajiet li student ikollu meta jlesti l-istudji tiegħu fl-iskola sekondarja.

L-INFORMAZZJONI F' DAN IL-KTIEB

F'dan il-ktejeb għandkom issibu gabra ta' informazzjoni fil-qosor biex intom il-ġenituri, tkunu tistgħu tghinu ahjar lil uliedkom biex flimkien taslu għal deċizjoni għaqlija. Minbarra l-informazzjoni fuq is-sugġetti offruti lill-istudenti tat-tielet sena għandkom issibu ukoll informazzjoni fuq il-possibiltajiet varji ta' studju u ta' xogħol wara li l-istudenti jkunu spiċċaw il-ħames sena tagħhom. Din l-informazzjoni inkludejniha biex wiehed ikun jista' jkollu idea ta' x'jista' wiehed jagħmel 'il quddiem bis-sugġetti li jkun għażel jekk jiddeċiedi li jkompli fuqhom.

Hu importanti li wiehed jifhem li l-informazzjoni f'dan il-ktieb dwar il-korsijiet u xogħlijiet huma biss gwida għaliex sa tliet snin oħra dejjem ikun hemm xi zidiet u tibdil fil-korsijiet u opportunitajiet godda ta' xogħol. Jekk wiehed ikun irid jidhol fid-dettal tal-korsijiet differenti u informazzjoni iktar preċiża jista' jirreferi għall-prospectus ta' kull kulleġġ li jinsab fil-websites tagħhom. Tajjeb li ngħidu li għal għan tal-għażla tas-sugġetti fil-Year 8 l-informazzjoni f'dan il-ktieb hija biżżejjed. L-iskola toffri informazzjoni aġġornata fuq dan l-aspett kemm lilkom ġenituri kif ukoll lill-istudenti meta uliedkom jiġu biex jiddeċiedu x'ser jagħmlu wara li jkunu spiċċaw il-ħames sena.

Il-ktieb għandu jintuza b'dan il-mod;

F'taqsim A għandkom issibu informazzjoni dwar il-proċess li għandu jsir meta wiehed jiġi biex jagħmel deċizjoni importanti bħal ma hu fil-kaz tal-għażla tas-sugġetti.

F'taqsim B issibu informazzjoni fuq il-kulleġġi li hawn u l-għadd ta' korsijiet li joffru. Is-sugġetti rikjesti jew preferuti flimkien ma' possibiltajiet varji ta' xogħlijiet marbuta ma' kull kors għandhom jgħinukom biex ikollkom l-informazzjoni meħtieġa u taslu għal deċizjoni.

F' **taqsim Ċ** issibu lista tas-sugġetti offruti lill-istudenti tal-Year 9 (sillabu) fis-Seminarju.

TAQSIMA A

KIF NAGHMEL GHAŻLA TAJBA?

Din hi mistoqsija li bosta studenti jistaqsu peress li xi wħud minnhom ma jkollhomx idea ta' x'jinvolu s-sugġetti u/jew inkella ma jkunux għadhom jafu x'ser jagħmlu la jikbru (karriera). Bħala tweġiba għal dawn il-bżonnijiet, l-iskola toffri:

Laqgħat mal-*Guidance Teacher*; L-istudenti jkollhom laqgħat mal-*Guidance Teacher*, kemm bħala klassi, kif ukoll individwalment.

Laqgħa ma' l-għalliema tas-sugġetti optional; L-iskola tieħu hsieb biex tlaqqa' l-istudenti u tkellimhom dwar l-*Optional Subjects*. F'dawn il-laqgħat l-għalliema tal-*optional subjects* jagħtu idea lill-istudenti dwar il-kontenut tas-sugġett, jiggifieri jkellmuhom dwar dak li ser jitgħallmu dwaru matul it-tliet snin.

Laqgħa għall-*Ġenituri*; Il-ġenituri wkoll ikollhom laqgħa għalihom mal-*Headmaster*, il-*Pastoral Care* u l-*Guidance Teacher*.

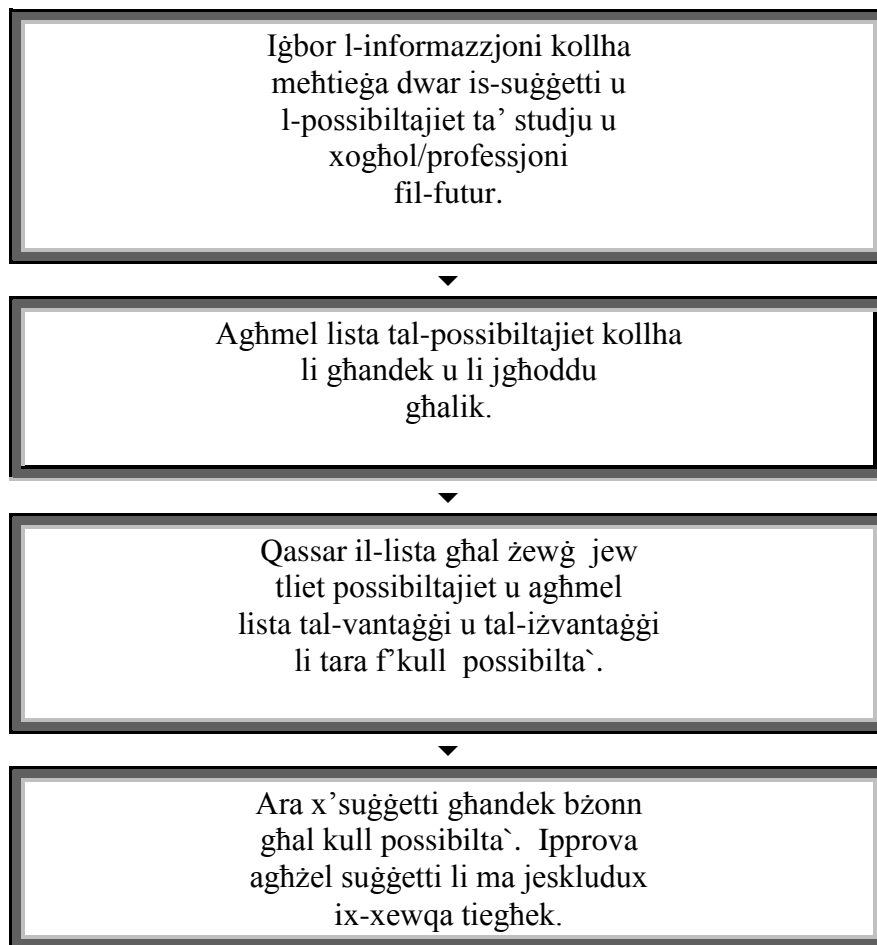
Dawn il-laqgħat flimkien ma' dan il-ktejjeb għandhom jgħinu 'il-istudenti u lilkom ġenituri biex ikollkom l-informazzjoni meħtieġa biex flimkien taslu għall-għażla. Is-sehem tagħkom il-ġenituri f'dan l-istadju hu fost affarijiet oħra li tghinu lit-tifel tagħkom jiggbor l-informazzjoni meħtieġa dwar is-sugġetti u l-karriera jew kors li jixtieq jaqbad 'il quddiem. Għandkom tfittxu wkoll li tghinu lit-tifel jagħraf il-kwalitajiet u l-interessi tiegħu rigward is-sugġetti. (Ara l-eżempji fil-paġna li jmiss. Tabella 1) Jekk wieħed ikun indeċiż dwar sugġett jew karriera, għandu l-ewwel jara l-possibilitajiet li hemm, imbagħad jagħmel lista tal-vantaġġi u tal-iżvantaġġi li ggħib magħha kull possibilta'.

Nota: Hu normali li student tat-Tieni Klassi ma jkunx deciz mija fil-mija dwar karriera jew kors. L-importanti għalissa hu li jkollu:

- Idea tas-sugġetti offruti, fejn jista' jasal bihom u l-inklinazzjonijiet tiegħu,
- Idea tal-possibilitajiet li se jkollu fil-futur u idea ta' x'jippreferi l-aktar minnhom,
- Idea li s-sugġetti li jagħzel ma jeskludux ix-xewqat tiegħu.

TABELLA 1

L-GHAŻLA TRID ISSIR BI HSIEB!

TAJJEB LI NŻOMMU F"MOHHNA...

1. Li l-istudent jagħzel dawk is-suġġetti li **JHOBB** u li jhossu **KUNTENT** jistudja. Dan huwa importanti għax huwa l-istudent li jrid jistudja s-suġġetti għal tlett snin u jagħmel l-eżamijiet tagħhom. Għażla li tmur totalment kontra x-xewqat tal-istudent faċli biex tirriżulta filli wiehed imur hażin fl-iskola ingenerali jew ikun hemm diffikultajiet 'il quddiem meta l-istudent jikber u jiġi biex jagħmel l-għażliet personali tiegħu .

2. Li l-istudent jagħzel dawk is-suġġetti li jagħmlu **SENS** skond l-**ABILTAJIET** tiegħu. Dan il-punt hu importanti daqs l-ewwel wiehed. Minhabba li l-għażla tas-suġġetti hija waħda vasta faċilment jista' jiġri li student iħossu komdu u għal qalbu f'iktar minn żewġ suġġetti. Kif spjegajt qabel hawnhekk, ta' min joqgħod ftit fil-kwiet u jaħseb fuq liema għażliet jagħmlu l-iktar sens. L-informazzjoni fil-kumplement ta' dan il-ktieb hija maħsuba biex tgħinkom tagħmlu deċiżjoni informattiva u għaqlija f'dan ir-rigward.

TAQSIMA B

POSSIBILITAJIET FIL-LIVELL POST-SEKONDARJU

Wara li l-istudenti fis-Seminarju jispiċċaw l-edukazzjoni obbligatorja sa year 11, ikunu jistgħu jagħzlu bejn li jkomplu l-istudji tagħhom f'diversi skejjel u kulleġġi (Sixth Forms, skejjel privati, MCAST, Università) jew li jmorru jaħdmu. Bħala skola aħna nippromovu u nheggu lill-istudenti biex ikompli jistudjaw f'xi wiehed mill-kulleġġi li hawn f'Malta skond l-abiltajiet tagħhom u skond dak li jixtiequ jagħmlu fil-futur. Dan nagħmluh għaliex nemmnu f' l-importanza li wiehed ikompli jistudja biex b'hekk ikun jista' jsib xogħol xieraq skond l-abiltajiet u x-xewqat tiegħu.

Biex wiehed ikun jista' jkompli bl-istudji tiegħu f'xi kulleġġ jew istitut ikollu bżonn ta' dokumenti importanti;

1. L-*School Leaving Certificate* (SSC&P): Dan id-dokument jirifletti l-ħidma tal-istudent matul il-ħames snin li jkun qatta fis-Seminarju. Hawnhekk ta' min jgħid li dan id-dokument mhux ibażżat biss fuq marki u fuq il-livell akkademiku imma jagħti importanza lil aspetti oħrajn fil-ħajja bħall-involvement tal-istudent fi gruppi sportivi jew volontarji wara l-ħin tal-iskola, li jgħinu lill-istudent jiffirma karattru u personalita` iktar kompluta.

2. *Iċ-Certifikati tas-SEC*. Dawn iċ-certifikati jinkisbu billi l-istudenti jirreġistraw għall-eżamijiet ta' suġġetti diversi li jkunu qegħdin jistudjaw. L-eżamijiet jistgħu ikunu ta' Malta mahruġin mill-MATSEC board magħrufin bħala s-SEC (Secondary Education Certificates) fejn student jista' jgib marki minn grad 1 (l-oghla grad) sa' grad 7 (grad baxx) jew U (*unclassified*) f'każ li student imur hażin hafna. L-istudenti jistgħu jagħtu ukoll l-eżamijiet ta' barra bħal GCSE (*General Certificate of Secondary Education*) bl-oghla marka tkun A* sa l-inqas marka G jew f'każ li student imur hażin hafna igib U. ***F'dan il-ktieb bħala referenza ser tintuża l-kelma uffċjali SEC li hafna jirreferu għaliha bħala O'Level.***

F'din it-taqsimha għandkom issibu informazzjoni ġenerali fuq l-iskejjel, il-kulleġġi u l-istituti fejn wiehed ikun jista' jkompli l-istudji tiegħu wara li jispiċċa l-edukazzjoni obbligatorja fis-Seminarju. Dawn huma; Il-Junior College, il-Higher Secondary, il-Private Sixth Forms, L-MCAST, L-ITS, L-Ġem 16+, l-Youth. Inc (Aġenzija Żgħażaġh) fost oħrajn. Din l-informazzjoni għanda tghinkom biex tifhmu aħjar x'tista' tagħmel bis-suġġetti obbligatorji u *optional* (ara taqsimha Ċ) li s-Seminarju qed joffri lill-uliedkom tul it-tlett snin li ġejjin.

N.B. L-iskop ta' dan il-ktejjeb ma huwwiex biex jagħti informazzjoni dettaljata tal-korsijiet varji offruti minn kulleġġi u Istituti differenti. Dan huwa impossibli minħabba li l-korsijiet u r-rekwiziti tagħhom dejjem jinbidlu minn sena għal sena. Informazzjoni dettaljata tingħata iktar 'il quddiem kemm lill-istudenti kif ukoll lill-ġenituri meta l-istudenti jiġu biex japplikaw fil-year 11. L-iskop ewlieni ta' din l-informazzjoni f'dan l-istadju huwa li wiehed ikollu idea ġenerali tas-sistema edukattiva Maltija u b'hekk wiehed ikun jista' jagħmel għażla informattiva fejn tidhol l-għażla tas-suġġetti.

Il-Junior College u l-Private Sixth Forms

Il-Junior College huwa immirat għal dawk l-istudenti li jixtiequ jkomplu kors f'livell universitarju. Matul is-sentejn tal-*Junior College*, l-istudenti jistudjaw żewġ suġġetti f'livell avvanzat, tlieta f'livell intermedju u s-*Systems of Knowledge*. Dawn is-sitt suġġetti flimkien iwasslu għal *Matriculation Certificate Examination (MATSEC)*, l-eżami meħtieġ biex wiehed jidhol l-Universita`.

Kwalifiki meħtieġa: Biex wiehed jidhol il-Junior College għandu bżonn sitt suġġetti fis-Secondary Education Certificate (SEC) bi grad 5 jew oghla. Is-suġġetti huma: L-lingwa Ingliża, l-Malti, l-Matematika, Suġġett fix-Xjenza (Physics jew Chemistry jew Biology), u żewġ suġġetti oħra.

Il-Malti, it-Taljan, ir-Reliġjon, l-Istudji Soċjali, l-Istorja u l-Computer Studies iridu jkunu SEC (eżamijiet ta' Malta). Il-GCE (eżamijiet ta' barra) f'dawn is-suġġetti mhux aċċettati.

Is-Sixth Forms Tal-Knisja huma l-Kulleġġi ta' De La Salle u ta' San Alwigi. Minbarra l-aspett akademiku fejn l-istudenti jiġu mhejjija għall-MATSEC dawn il-kulleġġi jishqu fuq il-formazzjoni umana u spiritwali tal-istudenti b'attivitajiet varjati mhejjija apposta għalihom.

Il-Private Sixth Forms huma St. Edwards Sixth Form u St. Martin's College Sixth Form. Dawn joffru wkoll edukazzjoni f'livell post sekondarju u jifthu t-triq għall-Universita' f'Malta kif ukoll universitajiet barra minn Malta. St. Edwards u Verdala Schools joffru IB li jista' jintuza f'każ fejn student ikun jixtieq ikompli bl-istudji tiegħu f' universitajiet barranin kif ukoll lokalment.

Giovanni Curmi Higher Secondary

Din hija wahda miz-żewġ skejjel tal-gvern li jezistu fil-livell post sekondarju. Dan il-kulleġġ fin-Naxxar joffri erba' korsijiet differenti:-

1. Advanced, Intermediate, SEC /Ordinary Level Course (AIO):- Kors għal min jixtieq iġib xi suġġetti fil-livell Avvanzat u Ordinarju biex ikun jista' jsib xogħol. Dan il-kors ma jwassalx għall-Universita' imma jiftaħ il-bibien għal min ikun irid isib xogħol jew ikompli l-istudji tiegħu f'xi skola privata jew MCAST. L-istudent irid ikollu mhux anqas minn erba' suġġetti *SEC/GCE Ordinary Level (min: Grad 5 jew Ċ)* biex ikun jista' japplika.

2. Matriculation Certificate Examination Course (MC):- Kors li jwassal għall-*Matriculation Certificate Examination*. Dan il-kors hu maħsub għal dawk l-istudenti li jixtiequ jkomplu kors l-Universita`. L-istudent irid ikollu 5 suġġetti fil-livell ordinarju *SEC/GCE Ordinary Level (min: Grad 5 jew Ċ)*; tlieta minnhom minn tal-anqas iridu jkunu

minn dawn is-sugġetti li ġejjin: il-Lingwa Ingliża, il-Malti, il-Matematika, il-Fiżika, il-Bijologija u l-Chemistry.

3*. Refresher Course (RC):- Dan huwa kors ta' sena mfassal għal dawk l-istudenti li jkunu ġa għamli sentejn jistudjaw sugġetti speċifiċi f'livell Avvanzat jew Intermedjarju ġewwa Sixth Form imma jkollhom bżonn jirriveđu xi sugġett partikolari biex ikunu jistgħu isibu xogħol jew jidhlu l-universita'.

4*. 18+ Individual Study Programmes:- Kors maħsub għal dawk l-istudenti li jkollhom minn tmintax –il sena 'l fuq jistgħu japplikaw biex jitharrġu f'sugġetti partikolari f'livell Avvanzat jew Intermedjarju.

(*Korsijiet numru 3 u 4 ma japplikawx għal dawk l-istudenti li jkunu għadhom kif spicċaw l-istudji tagħhom fis-sekondarja)

Guze` Ellul Mercer (GEM 16+)

Din hija t-tieni skola tal-gvern f'livell post-sekondarju li toffri programm edukattiv għal dawk l-istudenti li ma jkunux ġabu marki tajbin fl-ezamijiet tas-SEC fl-aħħar tal-year 11. L-istudenti eligibbli irid ikollhom minimu ta' sugġett wiehed (SEC) minn grad 1 sa 5, jew sugġetti SEC bi gradi 6 jew 7.

F'din l-iskola l-istudenti jingħataw l-opportunita' li jistudjaw mill-ġdid l-Ingliż, il-Malti, l-Matematika u l-Fiżika jew l-ECDL. L-istudenti ikollhom ukoll lezzjonijiet tal-PE u tal-PSCD. Ir-Reliġjon u t-Taljan qegħdin jiġu offruti ukoll wara l-hin tal-iskola għal min jixtieq. Permezz ta' din l-iskola l-istudenti jergħu jingħataw opportunita' oħra biex iġibu l-ezamijiet meħtieġa u jkunu jistgħu ikomplu bl-istudji tagħhom f'xi kulleġġ post-sekondarju jew jidhlu fid-dinja tax-xogħol.

YOUTH. Inc (16-21) Aġenzija Żgħażaġh

Youth Inc. Joffri programm ta' studju mhux formali adattat għal dawk l-istudenti li jkunu spicċaw is-sekondarja imma ma jkunux ġabu l-ebda sugġett SEC fl-aħħar tal-year 11.

L-istudenti li japplikaw jiġu assessjati biex b'hekk ikunu jistgħu jidhlu għal-wiehed mit-tlett korsijiet offruti f'din l-iskola skont l-abiltajiet tagħhom.

Tul il-perjodu li jkunu f'din l-iskola l-istudenti jitgħallmu l-Ingliż, il-Matematika u l-Malti u l-ICT. L-istudenti ikollhom lezzjonijiet dwar *life skills* li jgħinuhom fil-ħajja u jingħataw opportunita' ta' taħriġ fuq il-post tax-xogħol. Studenti li jmorru tajjeb ikunu jistgħu ikomplu bl-istudji tagħhom ġewwa l-MCAST jew jidhlu fid-dinja tax-xogħol.

Ċentri ta' Taħriġ għal Studenti bi Bżonnijiet Speċjali

Minbarra l-iskejjel akkademiċi u vokazzjonali jeżistu ukoll ċentri ta' taħriġ li huma maħsuba biex jilqgħu fihom studenti bi bżonnijiet speċjali. Fost dawn l-istituzzjonijiet insibu Dun Manwel Attard- Young Adult Education Resource Centre magħruf iktar bħala il-Wardija Training Center, u l-ETC li joffri żewġ korsijiet f'dan il-livell; il-Job Bridge u s-Sheltered-Employment Training Programme. Hawnhekk ta' min isemmi ukoll li anke l-MCAST toffri korsijiet simili għal studenti li jkollhom bżonnijiet partikolari permezz tal-Pathway Programmes.

L-iskola, permezz ta' tim speċjalizzat imexxi mill-INCO tiegħu hsieb biex fil-year 11 isejjaħ lill-ġenituri biex flimkien mal-istudent naraw liema huma daww il-postijiet l-iktar adatatti fejn fih l-istudenti ikun jista' jkompli jizviluppa l-abiltajiet tiegħu wara li jispiċċa l-year 11.

L-International Tourism Studies (ITS)

L-industrija tat-Turiżmu hi waħda importanti u fundamentali għal pajjiżna u toffri numru ta' karrieri f'oqsma differenti fis-settur għal daww li jagħzlu din it-triq. Fost dawn il-karrieri insibu koki, gwidi, front office, animaturi, sports (health & fitness), aġenti tal-ivjaġġar, tour operators, u postijiet manigerjali fost oħrajn.

L-Istitut tal-ITS joffri diversi korsijiet marbuta mal-industrija tat-turiżmu. Il-korsijiet offriti huma fil-livell ta' *Foundation (Level 2)*, *Certificate (Level 3)*, *Diploma (Level 4)* jew *Higher Diploma (Level 5)*. Fil-futur qarib l-ITS ha tkompli testendi l-korsijiet tagħha għal-*Degree (level 6)*, li bħalissa hu offrut biss fl-*Università*; *Bachelor of Arts (Hons.) in Tourism Studies*.

Student li jkun spiċċa l-istudji tiegħu fis-sekondarja u jkun ġab minn tal-inqas 5 suġġetti (SEC) fil-Malti, l-Ingliż, il-Matematika flimkien ma' żewġ suġġetti oħra, u li jkun għalaq is-sittax –il sena sal-aħħar ta' Gunju jkun jista' jidhol mill-ewwel f' livell 3 *Certificate*. Jekk wiehed minn dawn iz-żewġ kriterji ma jkunx milhuq l-istudent ikollu jibda minn livell 2 (*Foundation*) li hu kors ġenerali ta' sena li jagħtih il-ħiliet neċessarji biex ikun jista' javvanza f'livelli iktar għoljin.

Tajjeb li wiehed jinnota li dan il-kulleġġ hu wiehed vokazzjonali jigifieri li minbarra l-aspett akkademiku tingħata importanza kbira għall-prattika b'mod speċjali fuq il-post tax-xogħol. Għaldaqstant l-istudenti jingħataw l-opportunita` li jitharrġu fuq il-post tax-xogħol kemm matul is-sena skolastika kif ukoll fis-sajf. Din il-prattika flimkien mal-eżamijiet huma neċessarji biex wiehed javvanza minn livell għal ieħor. Hawnhekk ta' min isemmi wkoll li f'

livell 4 (Diploma) l-istudenti jridu jagħmlu sena jaħdmu barra minn Malta (*International Intership*) biex ikunu jistgħu ikomplu bl-istudji tagħhom f'livell 5 u 6.

Suġġetti preferuti fl-ITS huma l-lingwi (**Malti, Ingliz, Franciż, Taljan u l-Ġermaniż**, il-**Business Studies, il-Physical Education (option) u l- Hospitality** fost suġġetti oħrajn.

Malta College for Art, Science and Technology – MCAST

L-MCAST joffri għadd ta' korsijiet vokazzjonali u hu maħsub biex joffri alternattiva għal dawk l-istudenti li ma jixtiqux jaqbd u t-triq tal-Universita' fil-fatt l-MCAST jibbaża l-istudji tas-suġġett iktar mill-aspett Prattiku (*hands on*) milli mill-aspett teoretiku kif jigr i fl-Universita`. L-MCAST joffri lill-istudenti l-possibilita' tal-apprentistat, igifieri li minbarra li jkunu qed jistudjaw ikunu mitluba li jaħdmu f'xi xogħol relatat mal-kors li jkunu qed jistudjaw, dan jgħinhom biex minbarra t-teorija ikunu qed jiksbu l-esperjenza li hija mitluba u mfittxija fid-dinja tax-xogħol. L-MCAST hu maqsum fi tlett kulleġġi separati.

FL-MCAST Foundation College jigu mghallma s-suġġetti f' livelli 1, 2 u 3. Biex wiehed jidhol għal xi kors f'dan il-livell is-suġġetti u ċ-ċertifikati mitluba jvarjaw minn School Leaving Certificate (Level 1) sa massimu ta' żewġ suġġetti f' livell Ordinarju (SEC).

Jekk student ikollu erba' suġġetti f' livell ordinarju jew iktar ikun jista' jidhol fl-**MCAST Technical College** fejn hawn jigu mghallma s-suġġetti f'livell 4. Għaldaqstant iktar ma student imur tajjeb fl-eżamijiet tas-SEC u jkollu ċertifikati aktar ikun jista' jidhol f'dan il-kulleġġ b'mod dirett u jaqbeż l-MCAST Foundation College.

L-MCAST University College joffri l-possibilita` lill-istudenti li jkunu jixtiequ jibqgħu javvanzaw fl-istudji tagħhom f' livell ta' Higher National Diploma (Livell 5), Degree (Livell 6) jew Masters (livell 7). Dan jistgħu jagħmluh billi jew ikunu lestew il-kors f' livell 4 fl-**MCAST Technical School** jew wara li jkunu għabu minn ta' l-inqas żewġ *A' levels* u żewġ *intermediates* f'waħda mis-Sixth forms.

L-Istituti fl-MCAST huma dawn;

1. L-Istitut tax-Xjenza Applikata; Dan l-istitut joffri 'l istudenti l-opportunita` li jkomplu l-istudji tagħhom fil-qasam tax-xjenzi u fil-kummerċ agrikolu (trobbija ta' l-annimali u ortokultura). Xogħlijiet relatati mal-korsijiet offruti minn dan l-istitut huma *health administrator, environmental health practioner, laboratory analyst/ technologist, pharmacy technicians, medical representative, health administrator & environmental engineering,*

xogħol fil-qasam tal-agrikultura; biedja, trobbija u kura tal-annimali, fish farming, u landscaping fost l-oħrajn. Fost is-sugġetti mitluba insibu **L-Ingliš, il-Malti, l-Chemistry, il-Biology, il-Physics, l-Agribusiness, il-Maths, id-Design & Technology u l-Computer Studies.**

2. L-Istitut tan-Negozju u l-Kummerċ; Dan l-Istitut jgħbor fih numru ta' korsijiet fil-qasam tal-kummerċ u dak finanzjarju. Xogħlijiet relatati mal-qasam tal-kummerċ huma dawk ta' *accountant technician*, skrivana, insurance, servizzi finanzjarji, l-posta, reklamar u promozzjoni tal-prodotti, l-intrapriża u *customer care*. Il-parti l-kbira tal-korsijiet jitolbu minn tnejn sa erba' sugġetti fil-livell ordinarju, ġeneralment **il-Maths, il-Malti u l-Ingliš.** Sugġetti bħall-**Business Studies u l-Accounts** huma fost il-preferuti.

3. L-Istitut għas-Servizzi fil-Komunita`; L-Istitut joffri korsijiet lill-istudenti li huma interessati li jagħtu servizzi essenzjali lill-komunita` bħal *hairdressing*, sports, *beauty therapy*, *heath and social care*, *nutrition* u *kindergarten assistant*. Is-sugġetti mitluba jvarjaw skond il-kors. **L-Ingliš, l-arti, l-Malti, il-Maths, il-Physics, il-Biology u l-Chemistry u l-Physical Education** huwa fost is-sugġett preferuti jew obligatorji f'dan l-istitut.

4. l-Istitut tal-Arti; Dan l-Istitut joffri numru ta' korsijiet għal dawk l-istudenti li għandhom għal qalbhom xi professjoni marbuta mal-qasam tal-arti u d-disinn. Xogħlijiet marbuta ma' dan il-kors huma dawk ta' restawratur, *3D designers*, xogħlijiet fil-qasam tal-midja (pubblikazzjonijiet, websites/ brochures/ riklamar), *video editing*, *filming*, *ceramist*, *jeweler*, *graphic designer*, *web designer*, *photographer*, *fine artist* fost oħrajn. Hafna mill-korsijiet f'dan l-istitut jitolbu għarfien **fl-Arti, fl-Ingliš, fil-Graphical Communication, fil-Computer Studies, fid-Design & Technology u fil-Maths.**

5. L-Istitut tal-Inginerija u Transport; Dan l-istitut joffri l-ikbar numru ta' korsijiet. Dan l-istitu iħarreg l-istudenti fl-industrija tal-kostruzzjoni u oqsma oħra relatati magħha bħal mogħdija ta' servizzi li huma relatati mal-bini, fabrikazzjoni tal-għamara, fl-Inginerija mekkanika u elettronika, tiswija ta' magni ta' karozzi, manutenzjoni ta' ajruplani u tnejnija għal kors ta' kaptan tal-vapuri.

Fost il-possibilitajiet ta' xogħol marbuta ma' dan il-kors insibu dawk ta' bennej, *refrigeration technician*, *plumber*, *tile layer*, *plasterer*, *welding*, *mastrudaxxa*, *draughtsperson*, *shipping clerk*, *mooring man*, *navigational officer*, *marine pilot*, *engineer officer*, *ship and cargo surveyer*, *ship security officer*, *panel beater*, *sprayer*, *vehicale mechanic*, *polymer process technician*, *machine operators*, *draughts person*, *technicians (refrigiration, marine, medical)*, u *supervisors electronic technician*, *networking/ electrical/ electronics/ maintenance technician*, *electrical engineer*, *research engineer*, *biomedical engineer*. Il-korsijiet bażiċi jitolbu biss li wieħed ikun tamm l-edukazzjoni obligatorja tiegħu. Korsijiet f'livell għola normalment jitolbu sugġetti iktar speċifiċi bħal **Maths, Physics, Graphical Communication, id-Design & Technology, l-Ingliš, il-Computer Studies, Design & Technology u Chemistry.**

6. L-Istitut tat-Teknoloġija tal-Informatika u l-Komunikazzjoni; Dan l-Istitut joffri korsijiet fuq *hardware*, *programing*, *network installation* u oqsma oħra relatati mal-kompjuter. Is-sugġetti mitluba għal dan il-qasam huma il-**Maths, il-Physics u l-Computer Studies.** Uħud

mix-xogholijiet relatati ma' dan l-istitut huma dawk ta programmers, computer technicians, network administrator, web designer, system analyst/ designer, software development.

L-industrija f'Malta tassigura postijiet tax-xoghol kemm ghal dawk l-istudenti li studjaw fl-Universita` kif ukoll fl-MCAST. Tajjeb li nghidu ukoll li l-MCAST ghandu certu limitazzjonijiet minhabba li t-triq li twassal ghall-professjonijiet bhal dawk ta' perit, tabib, dentist, avukat, accountant u ghalliem fost l-ohrajn hija dik ta l-Universita` .

L-UNIVERSITA`

Wara li l-istudent ikun spicca s-sentejn ta' studju f' wiehed mill-kulleggi post-sekondarji u jkun gab il-MATSEC ikun jista' jidhol l-Universita`. L-Universita` toffri numru ta' korsijiet fejn wiehed ikun jista' jkompli jispeccjalizza fis-suggett li fuqu jkun jixtieq jibni l-karriera tieghu. Fl-Universita` wiehed isib diversi fakultajiet li joffru ghażla vasta ta' suggetti marbuta ma professjonijiet partikolari. Il-fakultajiet fl-Universita` huma dawn;

Il-Fakulta tal-Arti:- Tajjeb li nghidu li b'Arti f'dan il-każ mhux qed nifhmu t-tpingija, imma l-istudju tal-lingwi, u ta' suggetti soċjali u kulturali. Dan il-kors ta' tlett snin jiftaħ lill-istudenti hafna bibien biex ikunu jistghu ikomplu l-istudju taghhom u jispeccjalizzaw fis-suggetti li jixtiequ. Fost il-karrieri marbuta ma' din il-fakulta insibu dik ta' ghalliem, translator, xoghljiet fid-dipartimenti tal-gvern, xoghljiet fl-Unjoni Ewropeja u fil-media.

Il-Fakulta tal-Bini Ambjentali:- Din il-fakulta thejji l-istudenti ghall-professjoni ta' perit. Is-suggetti mitluba huma dawk tal-**Maths** u **l-Physics**. **Il-Graphical Communication, l-Chemistry u l-Computer Studies** ghalkemm mhux obbligatorji huma fost il-preferuti.

Il-Fakulta tad-Dentistrija:- Din il-fakulta thejji l-istudenti ghall-professjoni ta' dentist u xoghljiet ohra marbuta mad-dentistrija bhal dik ta' *oral surgeon*, xoghljiet fil-laboratorji u *dental hygienist*. **Il-Biology, il-Chemistry u l-Physics** huma suggetti importanti ghal dawk l-istudenti li jridu jispeccjalizzaw f'dan il-qasam.

Il-Fakulta tal-Ekonomija, Management u Accountancy:- Din il-fakulta toffri ghadd ta' professjonijiet fil-qasam ekonomiku fosthom dik ta' accountant (licenzjat), awdituri, ekonomista, insurance, banek, finanza, *marketing*, il-forzi armati, servizzi diplomatici u dipartimenti tal-gvern li ghandhom x'jaqsmu ma' *policies* u ricerka. Is-suggett mitlub huwa dak tal-**Maths** imma suggetti bhall- **Business Studies** u **l-Accounts** huma ta' vantaġġ kbir ghal min jidhol ghal xi wiehed min dawn il-korsijiet offruti f'din il-fakulta.

Il-Fakulta tal-Edukazzjoni:- Din il-fakulta thejji lill-istudenti ghall-professjoni ta' ghalliem tal-primarja jew sekondarja. Il-fakulta tal-edukazzjoni thejji ukoll studenti li jkunu jixtiequ

jaħdmu bħala *Learning Support Assistants* u *Child Care Centres*. Livell għoli tal-**Malti** u L-**Ingliz** flimkien mal-**ECDL** huma importanti f'din il-fakulta`. Kull sugġett mgħallem fl-iskola sekondarja jista' jiġi studjat f'din il-fakulta. (Din il-fakulta ser tgħaddi minn tibdil sostanzjali fis-snin li ġejjin)

Il-Fakulta` Tal-Inġinerija:- Din il-fakulta` tiġbor fiha kemm dawk l-istudenti li jixtiequ jispeċjalizzaw fl-inġinerija mekkanika jew eletronika. Il-**Maths** u l-**Physics** huma s-sugġetti mitluba. Il-**Graphical Communication**, il-**Chemistry** u l-**Computer Studies** huma sugġetti popolari fost l-istudenti li jiffrekwentaw din il-fakulta.

Il-Fakulta` tal-Health Sciences:- Din il-fakulta` tiġbor fiha għadd ta' professjonijiet bħal dik ta' *nutritionists, medical laboratory scientist, speech therapist, nurses, radiographer, physiotherapy, podiatry* u *nursing*. Is-sugġetti mitluba huma dawk tal- **Biology, Chemistry** u **Physics** skond il-kors speċifiku li wieħed ikun jixtieq jispeċjalizza fih.

Il-Fakulta` tal-Infommazzjoni u l-Kommunikazzjoni Teknologika (ICT):- Din il-fakulta` thejji l-istudenti biex jispeċjalizzaw f'xi qasam relatat mal-kompjuter. Fost ix-xogħlijiet insibu dawk ta' *programmers, systems engineers, project leader and developers, software developers* u *networking*. Il-**Maths** flimkien mal-**Computer Studies** huma bżonnjuzi f'din il-fakulta`.

Il-Fakulta tal-Liġi:- Din il-fakulta thejji l-istudent biex jispeċjalizza fil-qasam tal-Liġi bħala avukat jew nutar. Is-sugġetti mitluba f'dan l-istitut huma livell Avvanzat fil-**Malti** u l-**Ingliz** fost l-oħrajn.

Il-Fakulta` tal-Midja u l-Għarfien Soċjali:- Din il-fakulta` hi maqsuma fi tlett sezzjonijiet. Insibu l-Bachelor of Communications li joffri opportunitajiet ta' xogħol f'oqsma diversi tal-gurnalizmu. Bachelor of Fine Arts in Digital Arts li jirrikjedi livell avvanzat fis-sugġett tal-**arti**. Il-Bachelor of Library, Information and Archive Studies iħarrġu l-istudenti biex ikun jistgħu jaħdmu bħala librara jew f'arkivji. Livell tajjeb fil-lingwa tal-**Ingliz** huwa importanti f'din il-fakulta`.

Il-Fakulta` tal-Mediċina u l-Kirurgija:- Din il-fakulta` hija għal dawk l-istudenti li jridu jitharrġu fil-professjoni ta' tabib, xjentist jew fil-qasam farmaċewtiku. Il-**Biology**, il-**Chemistry** u l-**Physics** jew **Maths** huma sugġetti li jifthu l-iktar bibien għal dawk l-istudenti li għandhom għal qalbhom ix-xjenza.

Il-Fakulta` tax-Xjenzi:- Din il-fakulta` tiġbor fiha għadd ta' sugġetti xjentifici bħal **Chemistry, Biology, Physics, Computer Studies** u **Maths**. Fost il-possibilita` ta' xogħlijiet relatati mal-istudji ta' dawn ix-xjenzi insibu pozzizzjonijiet fl-uffiċji tal-istatistiċi tal-gvern, l-industriji tal-avjazzjoni, tal-manifattura, tal-kommunikazzjoni u tal-farmaċewtika, *betting*

companies, xogħlijiet ta' riċerka f'laboratorji, u impjegati fid-dipartimenti tal-gvern (national statistics).

Il-Fakulta` ta' *Social Well Being*:- Din il-fakulta tiftaħ toroq diversi lill-istudenti fosthom dik tal-kriminoloġija, psikoloġija u social policy. Xogħlijiet relatati ma' l-istudju ta' xi wiehed minn dawn l-oqsma huma dawk ta' uffiċjali fil-korp tal-puluzija, fil-ħabs jew ma kumpaniji privati. Xogħlijiet fid-dipartimenti tal-gvern (edukazzjoni, saħħa, social welfare), NGO's. Il-kors tal-psikoloġija jirrikjedi l-**Biology** f'livell intermedjarju u jhejji 'l-istudenti biex ikomplu l-istudji tagħhom f'livell ta' Masters u jiksbu l-warrant ta' psikoloġii jew counsellors.

Il-Fakulta tat-Teoloġija:- Din il-fakulta minkejja li hi marbuta b'mod dirett mal-kors li jagħmlu l-qassisin hi miftuħa għall kull min jixtieq jidhol iktar fil-fond fuq it-tagħlim tal-Knisja. Dan il-kors hu flessibbli b'tali mod li jilqa' fih għadd ta' studenti minn fakultajiet oħra li jiddeċidu li jistudjaw it-teoloġija bħala t-tieni sugġett tagħhom. Għal dan il-kors m'hemmx għalfajn ikollok sugġetti partikolari għaldaqstant hu miftuħ għal kull minn għandu l-MATSEC.

Institute of Earth Systems:- Dan l-istitut jispeċjalizza fil-konservazzjoni tal-ambjent, f'enerġija alternattiva u f'eko-sistemi imhaddma fil-Mediterran. Is-sugġetti mitluba huma dawk tal- **Biology**, **l-Chemistry**, il-**Maths** u l-**Physics** fost l-oħrajn. Xogħlijiet marbuta ma' dan l-istitut huma uffiċjali fil-MEPA, fl-MRA fil-ministeru tal-ambjent, f'agenziji ambjentali kemm f'Malta kif ukoll fl-Unjoni Ewropeja fost l-oħrajn.

Istitut tal-Istudji Ewropej:- Dan l-istitut jispeċjalizza fl-istudji Ewropej. Għalkemm is-sugġett mitlub hu l-**Ingliz** hemm għadd ta' sugġetti oħra sekondarji li xi wħud minnhom jitolbu li jkollok livell avanzat jew dak ta' intermediate fih biex tkun tista' tagħzlu. Meta student jispiċċa l-istudji tiegħu ikun jista' jsib xogħol f'xi istituzzjoni tal-Unjoni Ewropeja kemm f'Malta kif ukoll barra minn xtutna, f'ministeri tal-gvern, EU projects/funds administrator, rwoli importanti fejn jidhlu servizzi diplomatiċi, fil-midja u fl-edukazzjoni.

Istitut tal-Edukazzjoni Fizika u Sports:- Dan l-istitut jispeċjalizza fuq l-isports. Biex wiehed jidhol f'dan l-istitut ma hemmx bżonn ta' sugġetti partikolari imma l-applikanti iridu jipprezentaw *medical fitness test* u *portfolio* li juri l-interess tal-istudent fil-qasam sportiv.

Mediterranean Institute:- Dan l-istitut joffri studju fl-arti taż-żfin professjonali. Studenti li jridu jkunu jixtiequ jidhlu għal dan il-kors iridu jipprovdu prova ta' esperjenza li jkunu hadu taħriġ f'xi wahda mill-iskejjel taż-żfin rikonoxxuta mill-universita`.

Istitut tat-Turizmu , Vjaġġar u Kultura:- Dan il-kors hu mmirat b'mod speċjali għall-istudenti li jkunu qed jistudjaw l-ITS (Higher National Diploma). Dawn l-istudenti jistgħu ikomplu javvanzaw fl-istudji tagħhom l-universita` f'livell ta' Baċċelerat.

School of Performing Arts:- Minbarra l-eżamijiet tal-MATSEC l-istudenti li jappliaw għal dan il-kors universitarju iridu jattendu għall-interview u audition taż-żfin.

WEBSITES IMPORTANT TAQSIMA Ċ

JUNIOR COLLEGE	<p>Web site:- http://www.jc.um.edu.mt/</p> <p>Prospectus:- http://www.jc.um.edu.mt/publications</p>
GIOVANNI CURMI HIGHER SECONDARY	<p>Web site:- http://gchss.edu.mt/</p> <p>Courses:- http://gchss.edu.mt/courses/</p>
GUZE ELLUL MERCER GEM 16 +	<p>Web site:- http://education.gov.mt/en/education/Pages/GEM16plus.aspx</p>
YOUTH. Inc AĠENZIJA ZGHAZAGH	<p>Web site:- http://www.agenzijazghazagh.gov.mt/categories/937/youth_inc/</p>
DE LA SALLE SIXTH FORM	<p>Web site:- http://www.delasallesixthformmalta.org/</p>
ST. ALOYSIUS COLLEGE	<p>Web site:- http://www.jesuit.org.mt/sac/</p>
ST. EDWARD'S COLLEGE	<p>Web site:- http://www.stedwards.edu.mt/</p>
ST. MARTIN'S COLLEGE	<p>Web site:- http://chs.edu.mt/services/sixthform</p> <p>Courses:- http://chs.edu.mt/services/sixthform/Students</p>
MCAST	<p>Web site:- http://www.mcast.edu.mt/</p>
ITS	<p>Web site:- http://www.its.edu.mt/</p> <p>Prospectus:- http://www.its.edu.mt/courses-admission/its-prospectus.html</p>
UNIVERSITY OF MALTA	<p>Web site:- http://www.um.edu.mt/</p> <p>Courses:- http://www.um.edu.mt/courses/</p>

TAQSIMA Ċ

Is-Sillabu Mill-Year 9 sal Year 11.

Is-suġġetti offruti lill-istudenti tas-Seminarju bejn il-year 9 u l-year 11 nistgħu naqsmuhom f'żewġ kategoriji; il-**compulsory subjects** li huma ħdax -il suġġetti li kull student irid ikompli jistudja sal-year 11 u l-**optional subjects** li huma daww iż-**żewġ** suġġetti li l-istudenti iridu jagħzlu apparti s-suġġetti obbligatorji (*compulsory subjects*).

Il-Compulsory Subjects huma **l-Malti, l-lingwa Ingliża, lingwa barranija** (Taljan , Ġermaniż jew Franciż), **il-Letteratura Ingliża, l-Istudji Ambjentali, l-Matematika, l-Physics, il-Computer Literacy, ir-Reliġjon, il-PSCD, u l-Physical Education.**

L-Optional Subjects kif indikat f'tabella 2 huma ħdax li minnhom l-istudenti iridu jagħzlu tnen. L-optional subjects huma; **l-Biology, il-Chemistry, il-Business Studies, l-Accounts, il-Computer Studies, il-Graphical Communication, id-Design & Technology, l-Arti, l-Edukazzjoni Fiżika, l-Agribusiness u l-Hospitality.**

L-Għażla tal-Optional Subjects

L-iskola qed toffri kombinazzjoni ta' suġġetti magħqudin flimkien f'pari (eż: Business & Accounts, jew Biology & Chemistry) li minnhom l-istudenti huma mitluba biex jagħzlu l-iktar kombinazzjoni ta' suġġetti li l-iktar li tagħmel sens għalihom u li fuq kollox li tkun l-iktar għal qalbhom. (ara Tabella No. 2)

Hawnhekk ta' min isemmi xi punti importanti għaliex kellu jiġi adattat dan il-metodu ta' għażla.

1. Wieħed jifhem li l-iskola bħall kull istituzzjoni oħra ma tistax tħalli l-għażla tas-suġġetti b'mod totalment miftuħ, iġifieri li wieħed jagħzel żewġ suġġetti li jrid ikunu liema jkunu. Dan għaliex jekk isir hekk ikun hemm problemi logistiċi, fi' kliem li jiftiehem jew it-Time Table ma tkunx tista' tinhadem jew inkella ma jkollniex għalliema biżżejjed biex jgħallmu suġġett/i partikolari. Din l-istess sistema hija mħaddma minn Sixth Forms, Kulleggi post-sekondarji u l-Universita li joffru skemi ta' suġġetti li minnhom student ikollu jagħzel.

2. L-iskola ħadet ħsieb li tikkombina dawk is-suġġetti li l-iktar li jagħmlu sens. Dan għamilnih billi:
- i. Rajna liema kienu l-iktar għazliet popolari fis-snin preċedenti.
 - ii. Rajna x'qed titlob l-industrija tax-xogħol illum fejn finalment l-istudenti iridu jaħdmu fil-futur.
 - iii. Ikkonsultajna mal-ghalliema tas-suġġetti *optional* biex inkunu żgurati li l-kombinazzjonijiet ta' suġġetti li qed noffru jagħmlu sens li jkunu flimkien.
 - iv. Hadna ħsieb ukoll li noffru kombinazzjonijiet ta' suġġetti li jappellaw għal studenti b'abilitajiet u interessi differenti biex b'hekk hadd ma jkun eskluż.

TABELLA 2

<p style="text-align: center;">KOLONNA A</p> <p style="text-align: center;">KOMBINAZZJONIJIET TA' SUĠĠETTI</p>	<p style="text-align: center;">KOLONNA B</p> <p style="text-align: center;">IMMARKA L-EWWEL U T-TIENI PREFERENZA TIEGHEK</p>
<p>Accounts + Computing Accounts + Hospitality Agribusiness + Hospitality Agribusiness + Physical Education Art + Physical Education Art + Graphical Communication Biology + Physical Education Biology + Agribusiness Business Studies + Accounts Business Studies + Computing Business Studies + Hospitality Chemistry + Biology Chemistry + Computing Chemistry + Graphical Communication Design & Technology + Graphical Communication Design & Technology + Hospitality Design & Technology + Art Design & Technology + Computing</p>	

Deskrizzjoni tas-Suġġetti

F'din is-sezzjoni hsibna biex nagħtukom idea ġenerali ta' kull suġġett, kemm dawk obligatorji kif ukoll dawk *optional*. L-idea hi li ngħinukom tifhmu r-rilevanza ta' kull suġġett mhux biss għal skop ta' eżamijiet u xogħol imma bi skop li permezz tas-suġġetti varji l-istudenti jiffurmaw il-karattru u l-personalita' tal-istudent b'mod holistiku li huwa l-bażi tal-*ethos* tas-Seminarju.

IL-COMPULSORY SUBJECTS

Il-Lingwi

L-istudju tal-lingwi (il-Malti, l-Ingliż, il-Franċiż, il-Ġermaniż u t-Taljan) jagħtu l-liberta` u l-flessibilita` biex wiehed ikun jista' jikkomunika b'mod effettiv man-nies ta' madwaru. Minbarra minn hekk f'kull karriera li wiehed jaqbad anke jekk tkun wahda xjentifika l-użu tal-lingwi hija fundamentali minhabba li huwa permezz tagħha li trid tikkomunika l-hsibijiet u x-xogħol tiegħek.

Kemm fl-MCAST, fl-ITS, kif ukoll fl-Univerista`, hemm korsijiet li huma marbutin direttament mal-istudju tal-lingwi. Korsijiet oħrajn li ma għandhomx x'jaqsmu mal-lingwi ukoll jitolbu li jkollok s-SEC fil-lingwi u mingħajrom ma tkunx tista' tidhol għall-kors li tixtieq. Biex wiehed jifhem aħjar l-importanza tal-lingwi ta' min isemmi li l-Malti u l-Ingliż huma tnejn mis-suġġetti obligatorji li mingħajrom ma tistax tidhol il-Junior College biex imbagħad tkompli bl-istudji tiegħek ġewwa l-Universita', irrelevanti mill-kors li tkun tixtieq tiegħu. Xi ftit eżempji ta' karrieri li huma marbutin direttament mal-lingwi huma dawk ta' għalliem, avukat, nutar, *traduttur*, *proof reader*, ġurnalist, *communication therapist*, karrieri fl-Unjoni Ewropeja u librar. Hemm numru kbir ta' karrieri marbutin mas-settur tat-turiżmu bħal *mangement*, *tourist guide*, *sports co-ordinator* fost oħrajn.

Il-Maths u l-Physics

Il-Maths u l-Physics kemm jekk jittieħdu individwalment kif ukoll jekk wiehed ikompli jistudja fuqhom it-tnejn f'daqqa jifhem oppportunitajiet kbar lill-istudenti f'oqsma diversi fosthom ix-xjenza, l-ingenerija mekkanika u elettronika, l-arkitettura, l-kostruzzjoni, l-medicina u l-IT. Il-Maths huwa wkoll wiehed mis-suġġetti obligatorji biex wiehed jidhol l-Universita`. L-Physics huwa wkoll wiehed mit-tlett suġġetti xjentifiċi (Physics, Chemistry, Biology) li jrid ikollok minn tal-inqas wiehed biex tidhol l-Universita'. **Kif rajna f'taqsima B hafna mill-korsijiet offruti fl-MCAST ukoll jitolbu li jkollok l-Maths jew il-Physics jew it-tnejn f'daqqa biex tkun tista' tapplika għalihom.**

Xi xogħlijiet li huma marbuta direttament mal-istudju tal-Maths jew Physics jew it-tnejn f'daqqa huma dawk ta' perit, *draughtsperson*, *technicians*, inġenier (mekkanika jew

elettrika), bennej, *craftsman, tradesperson*, għalliem, spizjar, dentist, *physiotherapist*, xogħol f' laboratorji, *nutritionist, mangement, accountants, marketing, banking & finance* u xogħol fl-IT u management fost hafna oħrajn.

L-Istudji Ambjentali

Dan is-sugġett jitratta l-istudju ta' tliet sugġetti kombinati flimkien; il-Ġeografija, l-Istorja u l-Istudju Soċjali. Dan is-sugġett minbarra li jiftaħ diversi toroq u joffri opportunitajiet diversi lill-istudenti biex ikompli jidhlu fil-fond tas-sugġett iktar 'il quddiem jgħin l-istudenti jifhmu aħjar u japprezzaw iktar l-ambjent ta' madwarhom u jnissel fihom sens ta' identita'.

Xi wħud mix-xogħolijiet marbuta ma' dan is-sugġett huma f' ministeri tal-gvern, oqasma fl-Unjoni Ewropeja, għalliem tas-sugġett, koperattivi u pożizzjonijiet fil-parlament Malti.

Il-Computer Literacy

Il-Computer literacy jipprepara 'l istudenti kollha biex ikunu jistgħu jużaw il-kompjuter fl-oqasma kollha relatati b'mod dirett jew indirett mal-informatika. F'dan is-sugġett l-istudenti jidher fuq *wordprocessing, spreadsheet, presentation, databases, internet* u aktar. L-istudenti għandhom l-opportunita' li jgħibu l-ECDL waqt dan il-kors.

Il-karrieri relatati ma' dan is-sugġett huma diversi billi dan huwa sugġett li l-istudenti jistgħu ikompli jizviluppaw 'il quddiem fil-kulleġġi post-sekondarji u terzjarji irrelevanti mill-kors li jkunu ser jidhlu għalih. Illum tista' tgħid li kull xogħol li hawn jitlob għarfien fil-qasam tal-IT minhabba li l-użu tal-kompjuter hu neċessarju f'kull settur ta' xogħol. Fl-Universita' wiehed jista' jkompli fuq l-IT anke jekk dan ma jkunx studja l-Computer Studies fis-sekondarja. L-ECDL huwa obligatorju biex tidhol għall-kors ta' għalliem ta' kwalunkwe sugġett fl-Universita'.

Ir-Reliġjon

Dan huwa sugġett li jitratta diversi aspetti importanti fil-ħajja tal-istudenti bħal valuri nsara mibnija fuq it-tagħlim ta' Ġesu' u t-tagħlim tal-Knisja. L-istudenti jkollhom l-opportunita' li jistudjaw ukoll fuq reliġjonijiet oħrajn. Dan is-sugġett jipprova jagħti twegiba għal mistoqsijiet fundamentali tal-bniedem.

L-istudenti jistgħu ikompli jidhlu fil-fond ta' dan is-sugġett billi jkomplu l-kors tat-teoloġija fl-Universita' ta' Malta. Minbarra għarfien iktar profund tar-reliġjon nisranija dan il-kors joffri opportunitajiet diversi ta' xogħol kemm bħala għalliem tas-sugġett kif ukoll opportunitajiet oħra f'oqasma relatati. Il-kors tat-teoloġija mhuwiex limitat għal min irid isir

qassis biss, hafna mill-istudenti li jistudjaw il-ligi jew il-filosofija fl-Universita` jieħdu t-teoloġija bhala t-tieni suġġett tagħhom.

II-PSCD

II-PSCD huwa suġġett fejn l-istudenti jkollhom l-opportunita' li jikbru bhala bnedmin kemm b'mod personali (*intra-personal education*) kif ukoll b'mod soċjali (*inter-personal education*). F'dan is-suġġett l-istudenti jkollhom iċ-ċans li jesprimu lilhom nfushom b'mod liberu u jaqsmu hsibijiethom f'ambjent differenti minn dak ta' kif isiru l-kumplament tal-lezzjonijiet.

II-PSCD jagħti lill-istudent dawk il-hiliet li huma b'zonnjuzi u neċessarji biex hu ikun jista' jimxi 'il quddiem fil-ħajja u jsib postu fis-soċjeta' inkluż id-dinja tax-xogħol. Fis-sillabu tal-PSCD hemm inkluż għadd ta' lezzjonijiet dwar il-karrieri bil-għan li jhejju lill-istudenti b'abilitajiet neċessarji li huma b'zonnjuzi fid-dinja tax-xogħol.

L-Edukazzjoni Fizika

L-għan ta dan il- kors huwa sabiex jgħin 'l-istudent jizviluppa l- kapacità fizika u sabiex tinholq kuxjenza dwar l-importanza tas-saħħa fis-sens wiesgħa tagħha. Studenti li qed isegwu dan il- kors għandhom ikunu kapaċi jagħrfu l-importanza tal-attività fizika u għandu jkollhom il- kompetenzi bażiċi sabiex jagħmlu dan.

L-OPTIONAL SUBJECTS

Fil-każ tal-*Optional Subjects* minbarra l-informazzjoni fuq is-suġġett u l-opportunitajiet ta' xogħol qed ninkludu ukoll ***is-suġġetti indikaturi***. Dawn huma s-suġġetti li l-istudent irid ikun sejjer tajjeb fihom fil-year 7 u l-year 8 biex b'hekk ikun jista' jagħzel s-suġġetti li jixtieq u ma jsibx problemi is-sena li ġejja meta jibda s-sillabu bis-suġġetti l-godda.

Biex nagħtu eżempju biex wiehed jagħzel il-Business Studies u l-Computer Studies flimkien qed nitolbu li l-istudent jkollu livell medju fl-Ingliż fil-każ tal-Business Studies, u li jkollu livell għoli fil-Mathematics u fl-ICT li huma s-suġġetti indikattivi fil-każ tal-Computer Studies.

Bhala gwida biex tifhmu l-livelli mitluba (Sodisfacenti, Medju, Għoli) ara Tabella 3.

Bhala skola nistghu noffru biss suġġerimenti u gwida. Pero l-għażla aħharija u r-responsabilta` tagħha taqgħa f'idejn l-istudent u l-ġenitur.

Tabella 3

LIVELLI	MARKI
Livell Sodisfaċenti	Marki fis-sugġett ta' bejn 35 u 45% jew Standard N f' topics partikolari.
Livell Medju	Marki fis-sugġett ta' bejn 45 u 65% jew Standard A f' topics partikolari.
Livell Għoli	Marki fis-sugġett ta' bejn 65 u 100% jew Standard M u E f' topics partikolari.

Il-Computing

Il-Computing huwa l-istudju ta' kif jaħdmu l-kompjuters b'mod intern. Dan huwa sugġett differenti mill-kompjuter Literacy. F'dan is-sugġett nidhlu fid-dettal ta' kif jaħdem il-kompjuter u nifhmu aħjar x'jiġri meta l-kompjuter ikun qed jiftaħ il-programmi u jiprocessa l-affarijiet.

Dan is-sugġett huwa maqsum f'ħames taqsimiet principali: *Computer Applications, Computer Architecture and Data Representation, Computer Systems, Programming u Information and Communications Technology in Society.*

F'dawn it-taqsimiet nistudjaw diversi affarijiet fosthom nifhmu aħjar għalfejn nużaw ċerti programmi, nitgħallmu l-*binary* li hija l-lingwa li l-kompjuters kapaċi jifhmu, nitgħallmu nifhmu l-logika tal-kompjuters u npingu l-*logic gates* u nifhmu kif jaħdem il-moħħ tal-kompjuter. Nitgħallmu iktar kif jaħdmu d-*devices* u naraw diversi tipi ta' *operating systems* u kif il-kompjuters jintużaw fis-soċjetà. Il-parti Prattika tirrikjedi l-istudju ta' lingwa tal-*programming*, il-Java. Dan l-istudju jsir matul it-tliet snin tal-kors u fl-aħħar l-istudent ikun irid jagħmel programm li jkun jgħodd għall-eżami tal-MATSEC.

Bil-Computing wieħed jista' jaspira għal karrieri fl-informatika bħal *programmers, systems analysts, computer engineers, web masters u computer technicians* fost affarijiet oħra. Dawn ix-xogħlijiet ma jinsabux biss fis-settur tal-ICT imma jinsabu f'kull settur, minħabba li dawn ix-xogħlijiet hemm bżonnhom kullimkien.

Studenti li jridu karriera fil-*Computing*, jistgħu jkomplu jistudjaw għewwa l-Università ta' Malta minn fejn hemm għażla wiesgħa ta' korsijiet. Il-fakultà tal-ICT qed toffri ħames korsijiet fil-*Computer Engineering, Computing Science, Artificial Intelligence, Computing and Business* u *Software Development*. L-MCAST toffri Higher National Diplomas fil-*Computing* u *Systems Development* kif ukoll korsijiet fil-*Computer Networks* u *Software Development*.

Is-Sugġetti indikattivi tal-Computing huma marki ta' livelli għoli fil-Mathematics u fl-ICT (ECDL).

II- Chemistry

Qatt hsibt ghala l-weraq ibiddu l-kulur fil-harifa u kif batterija tiggenera l-elettriku? Dan is-suggett iwiegeb dawn il-mistoqsijiet kif ukoll kull mistoqsija li jista' jkollok fuq il-materja kollha ta' madwarek. L-aspett prattiku u investigattiv hu centrali fit-tagħlim ta' dan is-suggett xjentifiku.

Bil-Chemistry wiehed jista' jidhol għal hafna korsijiet gewwa l-universita` jew l-MCAST (Irreferi Sezzjoni B). Xogħlijiet li huma marbutin direttament ma' dan is-suggett huma dak ta' għalliem, spizjar, restawratur. Dan is-suggett huwa ukoll popolari fejn tidhol l-inġinerija, l-arkitettura u l-IT.

Is-suggetti indikattivi għall-Chemistry huma marki ta' livell għoli fil-General Science (component tal-Chemistry), fl-Ingliż u fil-Maths u tal-inqas livell medju fl-oqsma l-oħra tal-General Science.

II-Biology

Il-Biology jinkludi studju fuq dak kollu li hu ħaj, fih niskopru s-sabiħ ta' kif organiżmi (kreaturi) ħajjin jorganizzaw ruħhom biex jgħixu. Dan narawh b'mod iktar interessanti meta nistudjaw il-mod ta' kif organiżmi differenti jew sistemi differenti fl-istess organizmu jaħdmu biex iżommu l-ħlejjaq ħajjin

Il-Biology bhala suggett wahdu joffri diversi opportunitajiet lill-istudenti biex ikomplu jistudjaw kemm fl-Universita' kif ukoll fl-MCAST u l-ITS. Fost ix-xogħlijiet marbuta ma' dan is-suggett insibu dak ta' għalliem, psikologu, oqsma varji fl-agrikoltura, oqsma relatati ma' sports, *dental hygienist, communication therapist, nursing, mental health nursing, radiography, occupational therapy, physiotherapy, podiatry* u xogħlijiet varji fil-qasam tal-farmaċewtika.

*Hawnhekk ta' min jirrimarka li bħal fil-każ tal-Physics u l-Maths, meta l-Biology jiġi studjat flimkien mal-Chemistry wiehed ikompli jiftaħ bibien u jkollu opportunitajiet akbar ta' korsijiet u karrieri relatati li jkun jista' jidhol għalihom. Fost dawn insibu l-professjoni ta' tabib, *dentist, medical secretaries, nutritionist, applied biomedical science* (xogħlijiet f' laboratorji).

Is-suggetti indikattivi għall-Biology huma marki ta' livell għoli fil-General Science (component tal-Biology), u tal-inqas livell medju fl-oqsma l-oħra tal-General Science fil-Mathematics u l-Ingliż.

Il-Business Studies

Il-Business Studies jinkludi aspetti ta' diversi suggetti b' mod principali Accounts, Marketing u Economics. Permezz ta' dan is- sugġett, l- istudent jakkwista hiliet li jgħinuh fil- hajja tiegħu ta' kuljum kif ukoll jingħata l-opportunita` biex jagħraf f'liema sugġett jixtieq jispeċjalizza fil- futur.

Permezz tal-Business Studies wiehed jista' jkompli l-istudji tiegħu kemm fl-MCAST fl-istitut tan-negozju u l-kummerċ (*Diploma in Banking & Financial Services, Diploma in Business, Diploma in insurance services, BTEC Diploma in IT*) kif ukoll fl-istitut tal-ICT. Fl-Universita' dan is-sugġett jagħti bażi soda lil dawk l-istudenti li jkunu jixtiequ jidhlu għall-Bachelor of Commerce minhabba li fl-ewwel sena l-kors jinvolvi studju fil-qasam tal-Accounts, tal-Marketing u tal-Economics. Dan is-sugġett huwa ukoll mitlub mill-ITS fil-kors Diploma in Hospitality Events Management.

Is-sugġetti indikattivi għall-Business Studies huma marki tal-inqas ta' livell medju fl-Ingliż.

L-Accounts

L-Accounts huwa sugġett tekniku li jagħti bażi soda biex student ikun jista' jkompli jispeċjalizza f'dan il-qasam billi jsegwi kors ġewwa l-MCAST (*AAT Diploma in Accounting*), jew ġewwa l-Universita' (*B. Com Accountancy*). L-Accounts jgħin lill-istudent biex jibni l-kapaċita' ta' analiżi u evalwazzjoni li tista' tiġi applikata f'oqsma differenti fil-hajja.

Permezz tal-Accounts wiehed ikun jista' jilhaq accountant, entrepreneur, manager, awditur, konsulent finanzjarju kif ukoll oqsma speċifiċi fl-IT li huma relatati man-negozju.

Jekk l-Accounts jintgħażel mal-Business Studies l-istudent ikollu jagħmel l-eżamijiet ta' barra, eżempju London jew Cambridge minhabba li s-SEC ta' Malta fl-Accounts isir fl-istess ġurnata meta jkun hemm il-Business Studies SEC. Kif diġa aċċenat fil-klawsoli, l-eżami tal-Accounts (London/ Cambridge) huwa rikonoxxut fis-sistema edukattiva Maltija u fid-dinja tax-xogħol.

Is-sugġetti indikattivi fil każ tal-Accounts huma li jkollok marki tal-inqas ta' livell għoli fil-Mathematics.

Il-Graphical Communication

Il-Graphical Communication hija lingwa grafika internazzjonali li permezz tagħha l-bnedmin jistgħu jikkomunikaw bejniethom b'facilita` akbar irrelevanti mil-liema pajjiż ikunu ġejjin minnu. Kull oġġett li jeżisti jagħraf l-origini tiegħu fil-kommunikazzjoni grafika minhabba li l-ewwel haġa li ssir huwa propju d-disinn tal-oġġett, għalhekk dan is-sugġett jeżisti f'kull qasam tas-sinjura u kull persuna tagħmel użu minnu b'mod dirett jew indirett.

Il-Graphical Communication huwa popolari fost dawk li jkomplu l-istudji tagħhom fl-inginerija, l-arkittettura, draughtsperson, interior designers, sign writers, l-edukazzjoni u oqsma varji fil-kostruzzjoni.

Is-sugġetti indikattivi għall-Graphical Communication huwa li jkollok livell għoli fil-Graphical Communication fil-year 7 u 8.

Id-Disinn u t-Teknoloġija

L-istudju tad-Disinn u t-Teknoloġija huwa ta' dawk l-affarijiet li huma magħmulin mill-bniedem. Dan is-sugġett huwa maqsum f'żewġ aspetti: l-aspett tad-disinn u l-aspett tat-teknoloġija.

L-aspett tad-disinn jiġbor fih taġlim dwar disinn u innovazzjoni, fejn l-istudent jiġi pprezentat bi problema li jkun irid janalizzaha u jirrifletti fuq ideat differenti dwar kif l-aħjar tissolva. Dan l-aspett tad-disinn jinvolvi wkoll riċerka, kritika u evalwazzjoni.

L-aspett tat-teknoloġija jiġbor fih taġlim fuq materjali differenti u kif taħdem bihom, komunikazzjoni bl-użu tal-grafika u *systems and control* li jinkludi fih użu ta' mekkaniżmi u elettronika.

L-iskop tal-istudju tad-Disinn u t-Teknoloġija huwa li l-istudent:

- Jifhem u jesperjenza l-proċess ta' kif jiġu ddisinjati u mmanifatturati l-oġġetti ta' madwarna.
- Isir jaf dwar il-progress teknoloġiku tal-bniedem u kif dan affettwa l-ambjent u s-socjetà.
- Jingħata opportunità li juża għodda u materjali differenti .
- Jitgħallem kif jagħmel riċerka u jikkritika b'mod kostruttiv.

Is-sugġett tad-Disinn u t-Teknoloġija huwa sugġett importanti hafna għax jgħin lill-istudent biex jifhem aħjar id-dinja ta' madwaru li hija ddominata mit-teknoloġija. Fl-aħħar sena tal-iskola sekondarja, l-istudent jiġi ppreparat biex jagħmel l-O level ta' dan is-sugġett.

Is-sugġett tad-Disinn u t-Teknoloġija jiftah diversi toroq ta' studji fl-MCAST (fosthom fl-Istitut tad-Disinn u l-Arti, fl-Istitut tax-Xjenza Applikata, fl-istitut tal-Bini u l-Kostruzzjoni, fl-Istitut tal-Ingenerija Mekkanika u fl-Istitut tal-Ingenerija Elettronika) u fl-Università ta' Malta (fosthom fil-Fakultà tal-Bini u l-Kostruzzjoni u fil-Fakultà tal-Ingenerija).

Is-sugġett indikattiv għas-sugġett tad-Disinn u Teknoloġija huwa livell għoli fid-Disinn u Teknoloġija fil-years 7 u 8.

L-Arti

Dan huwa kors ta' tliet snin fejn l-istudenti jitgħallmu hafna hliet different fil-kamp tal-arti. L-iskop ewlieni hu li jitharrġu sew fl-arti u dan iwassalhom għall-eżami tal-MATSEC. Waqt dan il-kors l-istudenti jibdeu japprezzaw id-diversi forom ta' arti, l-aktar dik viżiva; josservaw l-arti ta' madwarhom u lil hinn; jistharrġu stili u tekniċi differenti; jesperimentaw; u fl-aħħar joħolqu u jipproduċu xogħol artistiku. Ta' min jgħid li minkejja li m'hemmx għalfejn tkun artist biex titgħallim tpingi sew għax wieħed jista' jitharreġ fid-dixxiplina tad-disinn; li tkun artist huwa don ta' Alla l-Imbierak.

Hemm għoxrin marka għall-eżami tal-MATSEC li wieħed jista' jakkwistahom bix-xogħlijiet ta' matul is-snin u bil-proġett tal-aħħar. Fl-aħħar wieħed għandu jzomm f'moħħu li l-arti għandha x'taqsam mal-armonija tal-hajja tal-bniedem.

Iċ-ċertifikat tal-arti hu validu għal hafna oqsma fl-edukazzjoni, bħall-kors fl-edukazzjoni artistika, l-arkitettura, l-*interior design*, grafika u oħrajn. Dan is-sugġett jagħti l-opportunità lill-istudenti biex ikomplu l-istudju tagħhom kemm fl-MCAST (fl-Istitut tal-Arti u d-Disinn), kif ukoll fl-Università (Bachelor of Fine Arts in Digital Arts). Permezz tal-istudju tal-arti wieħed ikun jista' jsib xogħol bħala artist, *3D designer*, printing, fotografija, filming u għalliem fost l-oħrajn

Is-sugġett indikattiv fil-każ tal-arti hu li l-istudenti irid jipprezenta portfolio b'għaxar biċċiet tal-arti lill-għalliem ta' dan is-sugġett.

L-Edukazzjoni Fizika (Option)

L-ghanijiet ta' dan il-kors huma sabiex jghinu lill-istudent jakkwista l-kompetenzi sabiex ikun jista' jagħmel attivitajiet fiżiċi diversi, u sabiex jifhem, bit-teorija u l-prattika, l-implikazzjonijiet u l-benefiċċji tal-partecipazzjoni f'attività fiżika. Il-kors ikopri diversi temi minn anatomija u struttura tal-ġisem sa sport fis soċjetà u l-media.

Dan il-kors iwassal għall-eżami tas-SEC u joffri l-possibilita' lill-istudenti li jsibu xogħol fil-qasam tal-isports u s-saħħa. Kemm fl-MCAST kif ukoll fl-Universita' u fl-ITS hemm korsijiet speċifiċi għal min jixtieq jispeċjalizza f'dan il-qasam tal-isports bħal għalliem, *coaching*, *fitness/ gym instructor*.

Is-suġġetti indikattivi għall-Physical Education bħala *option subject* huwa li trid tkun thobb l-isports u jkollok livell tal-inqas medju fil-General Science speċjalment fil-component tal-Biology u tal-inqas livell 5 fil-fitness test li jkun sar fil-year 7 u fil-year 8.

N.B. Minhabba li dan is-suġġett jirrikjedi l-użu ta' faċilitajiet sportivi barra mill-iskola trid ithallas meżata addizzjonali ta' 100 Euro fis-sena li tkopri l-entraturi għal dawn il-faċilitajiet sportivi flimkien ma' l-użu tat-trasport.

IS-SUĠĠETTI VOKAZZJONALI

Is-suġġetti vokazzjonali, li huma *Agribusiness, Engineering Technology, Information Technology, Health & Social Care u Hospitality*, ġew introdotti fis-sistema edukattiva Maltija bl-iskop li jagħtu opportunita' lill-istudenti Maltin b'hiliet varji biex ikunu jistgħu ikompli bl-istudji tagħhom f'oqsma diversi promettenti u li qed jiżviluppaw fl-industrija Maltija.

Is-Suġġetti vokazzjonali huma differenti mis-suġġetti akkademiċi l-oħra fuq żewġ livelli; l-metodu li bihom huma mgħallma, u l-mod kif is-suġġetti huma assessjati.

1. *Il-metodu ta' taġġim*: Waqt li s-suġġetti akkademiċi jtitilqu u jagħfsu fuq it-teorija biex imbagħad jiġu applikati, s-suġġetti vokazzjonali jtitilqu u jagħfsu iktar fuq il-prattika biex wara jiġi spjegat l-aspett akkademiku.

2. *Il-metodu ta' assessjar*: Filwaqt li s-suġġetti l-oħra, bħal per eżempju l-Malti, l-Maths u l-Ingliz jirrikjedu li l-istudenti jagħmlu l-eżami tas-SEC fl-aħħar tal-Year 11, is-suġġetti vokazzjonali huma assessjati tul it-tlett snin. Kull sena l-istudenti jridu jagħmlu Unit li kif

spjegajt jinkludi ammont ta' xogħol prattiku u kitba, u jgħaddu minnu. Kull Unit jinvolvi: *take-home Assessment* li jrid jiġi ppreparat mill-istudent id-dar; *practical Assessment* li jinvolvi hidma prattika (*hands-on*) mill-istudenti u *controlled Assessment* li jinkludi l-aspett akkademiku (kitba). Dan jiġi assessjat minn rappreżentant tal-MATSEC Board. It-tlett Units flimkien li l-istudenti jkunu għamli fil-Year 9, year 10 u year 11 huma ekwivalenti għall-eżami tas-SEC li huwa meħtieġ mill-istudenti biex isibu xogħol jew inkella biex ikunu jistgħu ikomplu bl-istudji tagħhom f'livell post sekondarju.

IS-SUĠĠETTI VOKAZZJONALI FIS-SEMINARJU

Fis-sena 2015 ġew introdotti żewġ suġġetti vokazzjonali bħala parti mill-kurrikulu offrut fl-iskola tas-Seminarju. Dawn huma l-*Agribusiness* u l-*Hospitality*. B'dan il-mod l-iskola tagħna qed toffri għażla varjata ta' suġġetti li tappella għall-abiltajiet u ħiliet differenti tal-istudenti fis-Seminarju.

L- Agribusiness

L-Agribusiness huwa suġġett vokazzjonali offrut mill-MATSEC li fih l-istudenti jistudjaw u jipprattikaw l-agrikoltura, jiġifieri t-tkabbir ta' hxejjex u annimali għall-konsum tal-bniedem. Fil-livell ordinarju, dan is-suġġett jiffoka fuq iż-żriegħ, it-tħawwil, il-manteniment u l-ħsad ta' hxejjex, kif ukoll fuq it-trobbija tal-ħut u l-fniek. Għalkemm dan is-suġġett fih ammont sostanzjali ta' xogħol bl-idejn, huwa jinkludi wkoll xogħol ta' riċerka, studju u kitba relatata mas-suġġett. Għarfien bażiku ta' xjenza kif ukoll ta' użu tal-kompjuter huwa meħtieġ għal dan is-suġġett.

Xogħlijiet relatati ma' dan is-suġġett huma, *landscaping, gardening*, biedja, akwakultura eċ... Studju izjed avanzat fl-istitut tal-MCAST tal-Agribusiness flimkien ma' studju tal-bioloġija u l-kimika jista' jwassal għal-xogħlijiet bhal *soil lab technician, plant tissue culturing, animal disease testing* u oħrajn.

Is-suġġetti indikattivi fil-każ tal-Agribusiness huma li jkollok marki tal-inqas sodisfaċenti fl-Ingliż u fl-ICT (ECDL), fil-General Science u fil-Maths.

IL-Hospitality

Is-sugġett tal-Hospitality huwa sugġett ġdid li fih naħdmu id f' id mal- MATSEC. Dan is-sugġett jagħti opportunita` lill-istudenti biex isiru aktar familjari mal-industrija tat-turiżmu u l-ospitalita` b`mod ġenerali. Dan jagħti opportunita` tajba lill-istudenti biex jmissu b`idejhom x`jigri f`dan il-qasam.

Fost il-kontenut kopert f`dan is-sugġett insibu:-

- Fl- ewwel sena (Year 9) niddiskutu affarijiet relatati mat-turiżmu b`hall-importanza tat-turiżmu għal pajjiżna, komunikazzjoni effettiva u l-importanza li wiehed jaħdem f` tim fost sugġetti oħra.
- Fit-tieni sena (Year 10) nesploraw aktar id-dinja tal-ikel u kif wiehed jipprepara l-ikel, fejn l-istudenti jkollhom iċ-ċans huma stess li jippreparaw l-ikel, jitgħallmu kif iservu l-ikel u jitgħallmu kif għandhom jippreparaw l-ikel b`mod iġjeniku.
- Fit-tielet sena (Year 11) l-istudenti ħa jsiru aktar familjari ma` xogħlijiet diversi li nsibu f`lukanda b`ħax-xogħol ta' *receptionist* u xogħol tal-*housekeeping* u kif wiehed għandu jaħdem b`mod sigur fuq il-post tax-xogħol.

Permezz ta` dan is-sugġett student jista` jkompli f`diversi karrieri li huma relatati mal-qasam tat-turiżmu b`hal per eżempju, waiter, receptionist, chef u ħafna aktar. L-ITS (Institute for Tourism Studies) hija l-iskola fejn studenti jagħzlu li jmorru jekk jixtiequ jkomplu f`wiehed min dawn is-setturi. Permezz tal-Hospitality, studenti jkunu jistgħu faċilment jidhlu f`wiehed minn dawn l-istudji. (Tkun idea tajba li l-istudent jagħti daqqa t`għajn il-prospectus li johroġ mil-ITS biex jifhem aktar x`toffri din l-iskola u kif dan is-sugġett ħa jkun ta` għajjnuna kbira għalih)

Importanti li dawk li bi ħsiebhom jagħzlu dan is-sugġett ikunu lesti li jaħdmu għaliex nenfasizaw ħafna l-importanza li l-istudenti jimxu mad-deadlines.

Is-sugġetti indikattivi għas-sugġett tal-Hospitality huma li jkollok marki tal-inqas ta` livell medju sodisfaċenti fl-Ingliż u fl-ICT (ECDL).

Kundizzjonijiet

- Is-suġġetti offruti bħala *options* huma suġġetti li jiġu approvati mid-Dipartiment tal-Edukazzjoni. Jista' jagħti l-każ li student jiġi mitlub jibdel l-għażla li jkun għamel jekk il-grupp ma jingħaqadx u allura ma jkunx possibli li tiffirma klassi.
- Biex nevitaw li nsejhu lill-istudenti fis-sajf qegħdin nitolbu lill-istudenti biex fl-applikazzjoni tal-Għażla tas-Suġġetti jimmarkaw l-Ewwel u t-Tieni preferenza tagħhom. Dan qed nagħmluh f'każ li l-istudent ikun għamel għażla dubjuża minhabba li ma jkunx laħaq l-livell mistenni fis-suġġetti indikattivi jew inkella minhabba li ma jkunx hemm studenti biżżejjed f'suġġett partikolari u għaldaqstant il-kombinazzjoni ta' suġġetti ma tkunx tista' tiġi offruta. Kemm jsita' jkun l-iskola tipprowa takkomoda l-ewwel preferenza tal-istudent. Jekk dan ma jkunx possibbli l-iskola tavża lill-istudent matul is-sajf qabel ma jinxtraw il-kotba li ser jintużaw fil-year 9.
- Jekk student jagħzel PE (Option) hemm miżata ta' madwar 100 Euro fis-sena li trid tithallas biex tkopri l-ispejjeż tal-użu ta' faċilitajiet sportivi barra mill-iskola u tat-trasport li jwassalna għal dawn il-faċilitajiet.
- L-istudenti jistgħu jagħzlu Business Studies u Accounts flimkien imma wieħed irid iżomm f'moħħu li fil-year 11 l-istudent ma jkunx jista' jagħmel is-SEC (I-O'Level ta' Malta) fl-Accounts u fil-Business Studies flimkien minhabba li dawn ikunu fl-istess ġurnata. Minkejja dan dawn iż-żewġ suġġetti jistgħu jiġu magħzula u l-istudenti jistgħu iġibu żewġ ċertifikati separati billi jagħmlu l-eżami tas-SEC fil-Business Studies (minhabba li jridu jipprezentaw proġġett) u jagħmlu l-eżami tal-Accounts ma *examination boards* barranin (London jew Cambridge) li bħalissa huma rikonoxxuti fis-sistema edukattiva Maltija kif ukoll fid-dinja tax-xogħol.
- Minhabba raġunijiet loġistiċi li huma, gruppi ġa iffurmati u kurrikulu koprut, student ma jistax jithalla jbidel is-suġġett li jkun għażel ladarba il-year 9 tkun bdiet. Biex wieħed ikun jista' jagħmel dan l-istudent irid jistenna sas-sena ta' wara fejn hu jkollu jirrepeti s-sena tal-year 9 mill-ġdid bl-options il-godda li jkun jixtieq jistudja.

Punti Importanti

- Is-sugġetti kollha għandhom valur u relevanza għall-ħajja, irrelevanti mill-karriera li wiehed jispeċjalizza fiha, u għalhekk s-sugġetti kollha għandhom jittieħdu bis-serjeta`. Tkun idea żbaljata jekk nagħtu valur lil sugġett fuq bażi ta' karriera biss. L- edukazzjoni tfittex li tgħin lill-istudenti jiżviluppaw bħala bnedmin sħaħ f'aspetti differenti fil-ħajja, u s-sugġetti kollha offruti lill-uliedkom fis-Seminarju ifittxu li jilħqu dan l-għan.
- Għinu lit-tifel jinduna bir-raġunijiet wara l-għażla tiegħu. Mhux sew li student jagħzel sugġett għaliex jaħseb li jinvolvi inqas xogħol minn iehor jew għas-sempliċi raġuni li għażlu l-ħabib tiegħu.
- Kif diġa rajna f'Taqsimha Ċ is-sugġetti obligatorji weħidhom joffru opportunitajiet kbar lill-istudenti, *l-optional subjects* ikomplu jifihom iktar bibien. Għal din ir-raġuni tkun xi tkun l-għażla tiegħek qatt ma tista' tkun waħda żbaljata anke jekk 'il quddiem tiddeċiedi li ma tispeċjalizzax fis-sugġett.
- L-unika limitazzjoni li hemm fl-għażla tas-sugġetti hija fejn jidhru x-xjenzi, b'mod partikolari l-Biology u l-Chemistry minħabba li dawn is-sugġetti ma jistgħux isiru b'mod privat peress li hemm bżonn l-użu tal-laboratorji. Dawn is-sugġetti huma obligatorji għal dawk l-istudenti li jridu jkomplu l-istudji tagħhom fil-qasam tal-mediċina u s-saħħa.
- Tajjeb li wiehed ifakkar li fl-Universita' jeżistu numru ta' korsijiet li m' għandek bżonn l-ebda sugġett partikolari biex tidhol għalihom. Il-kors tat-Teologija hu wiehed minnhom fost ħafna oħrajn.
- L-importanti hu li wara li tkunu infurmajtu ruħkom fuq l-opportunitajiet li hawn, issir l-għażla u li uliedkom iħossuhom kuntenti bid-deċiżjoni li jkunu ħadu flimkien magħkom.

TAQSIMA D

X'Għażlu l-Istudenti tas-Seminarju?

L-informazzjoni li hawn f'din it-Taqsima hija dik miġbura mis-Seminarju permezz tat-*Tracer Study* li jintbagħat mit-taqsima tal-*Guidance and Counselling Services* tad-Dipartiment tal-Edukazzjoni. L-istess informazzjoni giet ippublikata f'rapport annwali li jōhrog mill-istess taqsima.

X'ghamlu l-istudenti meta spiċċaw mis-Seminarju

Sena	Studenti li temmew l-iskola	Numru ta' twegġibiet.	Numru ta' studenti li komplew l-istudji.	Numru ta' studenti li bdew jahdmu.	Ohrajn
2010	54	54 100%	53 98%	1 2%	0
2011	54	54 100%	54 100%	0	0
2012	52	52 100%	52 100%	0	0
2013	53	53 100%	53 100%	0	0
2014	53	53 100%	52 98%	1 2%	0
2015	51	51 100%	50 98%	1 2%	0
2016	47	47 100%	44 94%	2 4%	1 2%

ii.L-iskejjel li ntgħażlu mill-istudenti li komplew l-istudji tagħhom f'livell Post-Sekondarju.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Junior College	29 54%	38 70%	37 70%	35 66%	30 57%	28 54%	19 40%
Higher Secondary	5 9%	4 7%	4 8%	7 13%	7 13%	7 14%	14 30%
Private Sixth Forms	10 19%	6 12%	3 6%	7 13%	13 24%	12 24%	4 9%
MCAST Inst. Of Applied Science	-	-	-	-	-	-	-
MCAST Inst. Buss. Mang. & Comm.	4 7%	-	1 2%	1 2%	-	-	1 2%
Inst. Eng. & Transport MCAST	2 4%	4 7%	-	2 4%	-	1 2%	4 9%
Inst. of Agribusiness MCAST	-	-	-	-	-	-	-
MCAST Inst. Of ICT	1 2%	-	3 6%	-	2 4%	-	1 2%
MCAST Inst. Of Art & Design	1 2%	1 2%	1 2%	-	-	-	1 2%
MCAST Inst. Of Community Serv.	-	-	1 2%	1 2%	-	-	-
SWATAR TC	1 2%	-	-	-	-	-	-
ITS	-	1 2%	1 2%	-	-	-	-
SPECIAL SCHOOL	-	-	1 2%	-	-	1 2%	-
WORKING	1 2%	-	-	-	1 2%	1 2%	2 4%
REGISTERING	-	-	-	-	-	-	1 2%
TOTAL	54 100%	54 100%	52 100%	53 100%	53 100%	51 100%	47 100%

